

Samenvatting

Het college stemt in met de restauratie van het Limburgs Bevrijdingsmonument.

In verband met de uitvoering van de herinrichting van het Koningsplein en Oranjeplein die van start gaat in juli 2017, is het gewenst de restauratie van het Limburgs Bevrijdingsmonument eerder te laten plaatsvinden. Dit in verband met de volgorde van de werkzaamheden en risico's voor het monument.

De totale kosten voor de restauratie van het monument bedragen € 50.000,-. Vanuit het regulier beheer Kunst In de Openbare Ruimte (KI-OR), kan € 9.000,- worden bijgedragen. Vanwege de gunstig verlopen aanbesteding, kunnen de resterende kosten voor de restauratie ad € 41.000,- worden gedekt vanuit het budget t.b.v. de herinrichting van het toekomstige stadspark voor Maastricht Oost.

Beslispunten

Instemmen met de restauratie van het Limburgs Bevrijdingsmonument vanuit het beschikbare budget t.b.v. de herinrichting van het toekomstige stadspark voor Maastricht Oost ad € 41.000,- en € 9.000,- vanuit regulier beheer KI-OR.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 12 juni 2017:

Conform.

1. Aanleiding

In november 2014 (nota d.d. 12-11-2014 “Integrale planontwikkeling Maastricht-Centrum-Oost; nieuwbouw AH Scharnerweg; renovatie Gemeenteflat; herinrichting Oranjeplein/Koningsplein”), werd het college gevraagd om o.a. in te stemmen met de voorgestelde, gecombineerde planontwikkeling. Hierbij was sprake van een co-designconstructie.

Het huidige door de A2 verkeersmassa gedomineerde, passieve ‘kijkgroen’ maakt plaats voor een levendig park dat deels geschikt is voor een actief (stedelijk) gebruik. Het nieuwe stadspark kan daarmee ook onderdeel gaan vormen van het stedelijke evenementenbeleid.

Door de Gemeente Maastricht is – in het kader van burgerparticipatie- een groep omwonenden uitgenodigd om mee te denken over, vorm te geven aan en wensen kenbaar te maken voor de inrichting van het Oranje- en Koningsplein. Deze uitdaging is enthousiast en met veel energie opgepakt binnen de daartoe opgerichte klankbordgroep. Het beoogde gemeentelijke budget (2,1 mln) is echter alleen voldoende voor basis 'grijs en groen', zoals de herinrichting van de Scharnerweg met een middeneiland en de herinrichting van het park met bomen, struiken, banken en prullenbakken, terwijl de behoeften van de omwonenden verder reiken.

De droom is het gebied te veranderen in een groen stadspark voor Maastricht-Oost dat de wijken, die sinds 1959 van elkaar gescheiden waren, weer met elkaar kan verbinden en waarin ruimte is voor verschillende functies zoals ontmoeten, wandelen, sporten, spelen en recreëren. Voor deze ambitie is een stevig draagvlak in de buurt. Om deze ambitie te verwezenlijken en te verduurzamen is door bewoners de Stichting Stadspark Maastricht-Oost opgericht. De Stichting Stadspark Maastricht-Oost is voornemens in 2017 ca. € 400.000,- binnen te halen via fundraising.

Na een voorspoedig verlopen aanbesteding, is in april 2017 gestart met de aanleg van de rotonde en de herinrichting van de Scharnerweg met een middeneiland. Beide pleinen worden in de loop van 2017 vrijgespeeld, ingericht (waarbij de materiaalkeuze aansluit op de Groene Loper) en opgeleverd.

Hoewel de restauratie van het Limburgs Bevrijdingsmonument als onderdeel van de inrichting in de ambitie van de Stichting Stadspark Maastricht-Oost is meegenomen, is het wenselijk het monument

reeds eerder te restaureren. De restauratie vereist een bouwkundig zware ingreep (in de sokkel) en vereist dat met zwaar materieel in het park gewerkt moet worden. In de volgorde van het werk is het wenselijk dit te doen voordat met de aanleg van groen wordt begonnen.

De Stichting Stadspark Maastricht Oost is weliswaar gestart met fondsenwerving voor de komst van toekomstige voorzieningen (o.a. het speeltoestel Mosasaurus, een beweegtuin voor jong en oud, een waterelement voor kinderen), maar ook voor de restauratie van het monument. Ook gemeente, provincie en PBA2/AV2 zijn aangesproken. Gebleken is dat de noodzakelijke kosten voor het monument, lastig extern te financieren zijn.

2. Context

Maastricht werkt vanaf halverwege de jaren negentig aan de herstructurering van na-oorlogse wijken (sloop/nieuwbouw en renovatie van woningen, verbetering van openbare ruimte en voorzieningen).

Dit is gebeurd aan de hand van buurtplannen, BOP's en WOP's die allemaal zijn opgesteld in samenspraak met omwonenden via een interactief proces en door raad zijn vastgesteld. Zo ook het wijkontwikkelingsplan Wittevrouwenveld en Wyckerpoort (WOP, 2010)

Verschillende ontwikkelingen (o.a. nieuwe woningwet, gewijzigde rol corporaties) zijn aanleiding om de lopende herstructurering te herijken a.d.h.v. de volgende door de raad vastgestelde uitgangspunten:

- Focus op maatregelen die in 2016 t/m 2020 worden uitgevoerd als onderdeel van een BOP/WOP
- Aansluiten bij plekken waar de corporaties nog investeren en daarbij prioriteit geven aan:
 - o Investerings die bijdragen aan de gewenste ontwikkeling van woonmilieu
 - o Investerings die bijdragen aan versterken ontmoetingsplekken

D.d. 13 december 2016 gaat de raad akkoord met nieuwe afspraken voor Buurt en

Wijkontwikkelingsplannen en de herverdeling van middelen die reeds beschikbaar waren voor de

herstructurering. In totaal werd het beschikbare budget (inclusief subsidie Provincie) voor de

herinrichting van Scharnerweg, Koningsplein, Oranjeplein en Frankenstraat vastgesteld op ca. € 2,1 mln.

3. Gewenste situatie

Het Limburgs Bevrijdingsmonument vormt een markant werk in het oeuvre Van Charles Eyck (1897-1983) als kunstenaar van de Limburgse School. Het monument bestaat uit een terras, waarop een verhoging van vier treden is aangebracht. Het oorlogsmonument is geplaatst op een betonnen voetstuk, voorzien van een cementlaag. In de halfharde cementlaag heeft Charles Eyck een reliëf

aangebracht van bloemranken, een vredesduif, een stier, een haan, een Franse lelie,,een Lotharingskruis, een Davidster, palmtakken en een klimmende leeuw.

De beeldengroep bestaat uit acht bronzen figuren..De imposante mensfiguren in de beeldengroep verbeelden op indrukwekkende wijze de uiteenlopende aspecten van oorlog, onderdrukking en bevrijding.

Met name de betonnen deklaag met reliëfs dient op korte termijn hersteld te worden. Bij uitblijven hiervan zullen de reliëfs onherstelbare schade oplopen.

Het is dus wenselijk – vóór de infrastructurele werkzaamheden op het plein- het monument te herstellen. Voor het herstel van het monument is een offerte afgegeven van € 38.500,-. Samen met de bijkomende kosten voor het treffen van voorzieningen (stroom, water,) en het herstel van trappen en bordes bedragen de totale kosten ca. € 50.000,-.

Hoewel op dit moment nog geen concrete financiële resultaten gemeld kunnen worden inzake de fondsenwerving van de Stichting Stadspark Maastricht-Oost en daarmee de komst van mogelijke voorzieningen zoals een paviljoen, de mosasaurus, een water- en beweegtuin, zou het wenselijk om te starten met een voorbereidingstraject.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

ntb

5. Effect op de openbare ruimte

Na afronding van de restauratie wordt samen met de restaurateurs en Stadsbeheer gekeken naar de juiste onderhoudswerkzaamheden. Een deel van de schade aan de sokkel is opgetreden door schoonmaakwerkzaamheden (te harde waterstraal).

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

De totale kosten voor de restauratie van het monument bedragen ca. € 50.000,- (excl. btw). De btw is compensabel aangezien het een voorziening in de openbare ruimte betreft. Vanuit het regulier beheer Kunst In de Openbare Ruimte (KI-OR), kan € 9.000,- worden bijgedragen. Vanwege de gunstig verlopen aanbesteding, kunnen de resterende kosten voor de restauratie ad € 41.000,- worden gedekt vanuit het budget t.b.v. de herinrichting van het park.

9. Aanbestedingen

Conform vastgesteld beleid worden de restauratiewerkzaamheden aan het monument beschouwd als een werk en kunnen gezien de hoogte van het bedrag via een enkelvoudige onderhandse procedure worden aanbesteed. Gekozen kan worden voor een bedrijf dat ook de goedkeuring van de erven heeft en dat gespecialiseerd is in de restauratie van grote beeldengroepen.

10. Participatie tot heden

De inrichting van het park is samen met omwonenden, verenigd in een klankbordgroep en stichting opgepakt.

Gezamenlijk is vastgesteld welke elementen deel uitmaken van de herinrichting.

M.b.t. de restauratie van het monument hebben de erven hun toestemming gegeven, mits de werkzaamheden worden verricht door een ervaren en gerenommeerd bedrijf.

11. Voorstel

In verband met de uitvoering van de herinrichting van het park die van start gaat op 1 juli 2017, is het gewenst de restauratie van het monument eerder te laten plaatsvinden. Dit in verband met de volgorde van de werkzaamheden en risico's voor het monument. De Stichting Stadspark Maastricht Oost is gestart met fondsenwerving voor de komst van toekomstige voorzieningen (o.a. het speeltoestel Mosasaurus, een beweegtuin voor jong en oud, een waterelement voor kinderen), maar ook voor de restauratie van het monument. Ook gemeente, provincie en PBA2/AV2 zijn aangesproken.

Het college wordt gevraagd in te stemmen met de restauratie van het Limburgs

Bevrijdingsmonument vanuit het beschikbare budget t.b.v. de herinrichting van het park ad € 41.000,- en € 9.000,- vanuit regulier beheer KI-OR.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

20 april 2017 – 1 juli 2017 herinrichting Scharnerweg en Frankenstraat

1 juli 2017 - 31-12-2017 herinrichting Koningsplein en Oranjeplein

De uitvoering heeft tot dusverre betrekking op de aanleg van Grijs en Groen.

Door deze planning lopen de activiteiten van het burgerinitiatief, hopelijk leidend tot de komst van een paviljoen, Mosasaurus, beweegtuint etc.

In mei 2018 volgt, samen met PBA2/AV2, de officiële opening van het park.